

Rapport

Datum: 2 oktober 2000

Rapportnummer: 2000/332

Klacht

Op 5 april 2000 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van mevrouw H. te Coleford (Groot-Brittannië), ingediend door prof.dr. H. te X, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Utrecht.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Utrecht (de burgemeester van Utrecht), werd een onderzoek ingesteld.

Op grond van de namens verzoekster verstrekte gegevens werd de klacht als volgt geformuleerd:

Verzoekster klaagt erover dat het regionale politiekorps Utrecht op 29 september 1999 in het kader van zaakwaarneming te snel is overgegaan tot het wegslepen van haar auto, en haar daarvoor f 300,- in rekening heeft gebracht.

Achtergrond

BIJLAGE

1. Burgerlijk Wetboek

Artikel 6:198:

"Zaakwaarneming is het zich willens en wetens en op redelijke grond inlaten met de behartiging van eens anders belang, zonder de bevoegdheid daartoe aan een rechtshandeling of een elders in de wet geregelde rechtsverhouding te ontleunen."

Artikel 6:199, tweede lid:

"De zaakwaarnemer doet, zodra dit redelijkerwijze mogelijk is, aan de belanghebbende verantwoording van hetgeen hij heeft verricht. Heeft hij voor de belanghebbende gelden uitgegeven of ontvangen, dan doet hij daarvan rekening."

Artikel 6:200:

"1. De belanghebbende is, voor zover zijn belang naar behoren is behartigd, gehouden de zaakwaarnemer de schade te vergoeden, die deze als gevolg van de waarneming heeft geleden.

2. Heeft de zaakwaarnemer in de uitoefening van een beroep of bedrijf gehandeld, dan heeft hij, voor zover dit redelijk is, bovendien recht op een vergoeding voor zijn verrichtingen, met inachtneming van de prijzen die daarvoor ten tijde van de

zaakwaarneming gewoonlijk werden berekend."

2. Op 2 januari 1992 (NJ 1994, 219) deed de arrondissementsrechtbank te Amsterdam in kort geding uitspraak in een door de Nederlandse Vereniging van Automobiellassuradeuren (NVVA) aangespannen zaak, waarin de NVVA de rechter had gevraagd het Amsterdamse beleid af te keuren om sleepkosten van opgespoorde auto's aan de eigenaar door te berekenen. In deze uitspraak werd onder meer het volgende overwogen:

"3. De gemeente heeft erkend dat het opsporen en veiligstellen van gestolen auto's tot de justitiële taak behoort, maar zij heeft bestreden dat ook het wegslepen valt onder die wettelijke plicht van de politie. Om een gestolen voertuig veilig te stellen is het wegslepen daarvan niet noodzakelijk, aldus de gemeente. Het wegslepen is een maatregel ter voorkoming van (verdere) schade aan het voertuig en gebeurt daarom mede ten behoeve van de eigenaar/assuradeur. De politie is aldus gerechtigd de door haar gemaakte sleepkosten ten titel van zaakwaarneming aan de eigenaar door te berekenen.

4. Deze visie is correct. Een verplichting tot wegslepen vloeit niet voort uit de (politie)wet. Voorts is vast komen te staan dat de NVVA een voorstander is van het wegslepen van de opgespoorde auto's naar een opslagterrein en dat zij uitdrukkelijk niet wenst dat de politie de auto's in het vervolg laat staan op de plek waar zij zijn aangetroffen.

Geconcludeerd moet derhalve worden dat het wegslepen van de auto's voor de assuradeuren/eigenaars schadebeperkend is. Ten aanzien van het verslepen mag onder deze omstandigheden niet van een zuiver justitiële taak gesproken worden, omdat daarmee dus met name een particulier belang is gediend. In dit licht beschouwd kan het beleid van de politie tot doorberekening van de sleepkosten aan de belanghebbenden ten titel van zaakwaarneming de toets der kritiek doorstaan."

3. In het jaarverslag 1995 van de Commissie voor de Politieklachten Amsterdam-Amstelland wordt op bladzijde 31 en 32 op deze uitspraak ingegaan:

"Weliswaar kan - zoals de president van de arrondissementsrechtbank te Amsterdam in zijn beslissingen van 2 januari 1992 heeft uitgesproken - het wegslepen van gestolen auto's schadebeperkend zijn, maar dat dat wegslepen ten titel van zaakwaarneming de toets der kritiek kan doorstaan, is - zo blijkt uit voornoemde uitspraak - mede afhankelijk van de wil van de eigenaar. De president overweegt namelijk uitdrukkelijk dat de verzekeraar (in het geval waarover de president zich uitsprak, inmiddels de eigenaar van de gestolen auto) een voorstander is van het wegslepen van teruggevonden gestolen auto's en uitdrukkelijk niet wenst dat de politie dergelijke auto's laat staan op de plek waarop ze worden aangetroffen.

De gemeente heeft - in de zaak waarover de president zich uitsprak - aangegeven dat om een gestolen voertuig veilig te stellen het wegslepen daarvan niet noodzakelijk is. Of het

wegslepen van een teruggevonden gestolen auto in het kader van zaakwaarneming behoorlijk is als de eigenaar zich daarover niet heeft uitgesproken, is naar het oordeel van de Commissie dan ook afhankelijk van de feitelijke omstandigheden. De zaakwaarnemer dient immers oog te houden op het belang van belanghebbende, mede gelet op diens (vermoedelijke) wil. Een en ander leidt de Commissie tot de conclusie dat de politie bevoegd is om wegsleep- en bewaarkosten op grond van zaakwaarneming in rekening te brengen aan de eigenaar tenzij bijzondere omstandigheden zich daartegen verzetten. Zo'n omstandigheid kan gelegen zijn in het feit dat de politie wist of had moeten weten dat de eigenaar in de onmiddellijke nabijheid van de vindplaats woonde.

Indien dat laatste het geval is en de politie onmiddellijk contact met de eigenaar van de auto heeft opgenomen maar hem niet heeft thuis getroffen, kunnen de kosten overigens weer wel in rekening worden gebracht. Voor de praktijk betekent een en ander dat de politie wel kan besluiten om zonder nader onderzoek naar de eigenaar steeds teruggevonden gestolen auto's weg te slepen, maar dat dan wel in het bijzondere geval dat met recht een beroep wordt gedaan op het nabijheidsaspect, van het vragen van een kostenvergoeding dient te worden afgezien.

In casu werd de auto teruggevonden op enkele minuten lopen van de plaats waar de eigenaar woonde. Nu de politie niet aannemelijk heeft gemaakt dat zij de eigenaar niet heeft kunnen bereiken en niet heeft afgezien van het vragen van een kostenvergoeding heeft zij derhalve niet behoorlijk gehandeld."

4. De politie heeft de mogelijkheid via een directe verbinding met de computer van de Dienst Wegverkeer (voorheen Rijksdienst voor het Wegverkeer) gegevens uit het kentekenregister op te vragen. Zo kan de politie onder meer kennis nemen van de naam en het adres van de kentekenhouder. Surveillerende politieambtenaren kunnen deze gegevens direct verkrijgen via een mobiele telefoon of via een portofoon van het personeel van de meldkamer.

5. In rapport 97/498 overweegt de Nationale ombudsman onder meer dat, wanneer de politie bij het aantreffen van een gestolen auto besluit tot zaakwaarneming, zij binnen de grenzen van het redelijke dient te trachten zich te vergewissen van de wil ter zake van de belanghebbende om kosten voor die belanghebbende te voorkomen, met name wanneer die belanghebbende eenvoudig is te traceren en te bereiken. De politie dient zich hiertoe in te spannen de eigenaar te bereiken (opvragen kentekenhouder en deze bellen of bezoeken - als die in nabijheid woont - of natrekken wie aangifte heeft gedaan) tenzij de politie aantoont dat zij redelijkerwijs geen contact heeft kunnen zoeken met de rechthebbende.

Onderzoek

In het kader van het onderzoek werd de beheerder van het regionale politiekorps Utrecht verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Tijdens het onderzoek kregen betrokkenen de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren. Een betrokken ambtenaar werd telefonisch gehoord.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De reactie van verzoekster gaf geen aanleiding het verslag aan te vullen.

De korpsbeheerder berichtte dat het verslag hem geen aanleiding gaf tot het maken van opmerkingen.

De betrokken ambtenaar gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Bevindingen

De bevindingen van het onderzoek luiden als volgt:

A. feiten

1. Op 29 december 1999 is er aan de Oudegracht te Utrecht ingebroken in verzoeksters auto die was voorzien van Britse kentekenplaten. Om 7.50 uur arriveerden de politieambtenaren G. en S. van het regionale politiekorps Utrecht ter plaatse. Zij troffen de verdachte aan in verzoeksters auto. Hierop is deze aangehouden en ter voorgeleiding overgebracht naar het politiebureau.

Daarna is verzoeksters auto in opdracht van de politie weggesleept.

2. In het proces-verbaal van 29 december 1999 van de politieambtenaren G. en S. van het regionale politiekorps Utrecht staat onder meer het volgende vermeld:

"AANLEIDING:

Op woensdag 29 december 1999, omstreeks 07:46 uur werden wij, S. en G., door de centralist van de meldkamer van de politie regio Utrecht gezonden naar de Oudegracht ter hoogte van Tivoli. Aldaar zou een inbreker in een personenauto met een Engels kenteken zitten. Op dat moment surveilleerden wij in uniform en opvallend dienstvoertuig op de Amsterdamsestraatweg te Utrecht.

Onderweg naar de Oudegracht werden wij door een onbekend gebleven getuige op de Lange Smeestraat aangesproken. Hij verklaarde dat wij vanaf de Lange Smeestraat gelijk

naar links, de Oudegracht in moesten rijden. Wij zijn vanaf de Lange Smeestraat links de Oudegracht ingereeden. Wij reden op dat moment tegen het verkeer in op de oneven genummerde zijde van de Oudegracht. Ter hoogte van de Oudegracht 259 zagen wij een personenauto met een Engels kenteken staan. Wij zagen dat het een Peugeot 205, voorzien van het kenteken (...) betrof. Wij zagen dat het voertuig aan de zijde van de gracht met de voorzijde in de richting van de Lange Smeestraat geparkeerd stond.

In het voertuig zagen wij de later in dit dossier genoemde X (...) op de achterbank van het voertuig lag. X zat met zijn voorzijde in de richting van de hoedenplank. Wij zagen dat de leuning van de achterbank omlaag was geklapt.

Wij zagen dat X half voorover gebogen, over de leuning van de achterbank, in de kofferbak rommelde. Wij zagen dat X om zijn rechterhand een bruine handschoen had.

(...)

ONDERZOEK VOERTUIG:

Wij zagen dat het slot van het linkerportier en het scheerraampje van het linker achterportier was vernield. Op de stoel van de bijrijder lag een schroevendraaier en een oranjekleurige ruitentikker.

ONDERZOEK AAN DE KLEDING:

Tijdens de fouillering trof, ik, G., in de binnen jaszak van X een schroevendraaier, een kleine maglight, een plastic zakje met zes Engelse munten van 10 pence en een bankbiljet van vijf pond aan.

INBESLAGNAME:

Ik, verbalisant G., heb de twee bovengenoemde schroevendraaiers, ruitentikker, het geld en de handschoen in beslag genomen. (...)

AANGIFTE:

Ten tijde het opmaken van dit proces-verbaal was er nog geen aangifte van diefstal uit het bovengenoemde personenauto gedaan.

VEILIGSTELLING:

Wij verbalisanten hebben bovengenoemde personenauto naar het opslagterrein van de politie door het takelbedrijf Modern weg laten slepen. Het bovengenoemde terrein is gevestigd Schaverijstraat te Utrecht."

3. Verzoekster diende bij brief van 2 januari 2000 de volgende klacht in bij het regionale politiekorps Utrecht:

"...Op 28 december j.l. werd er ingebroken in onze auto (Kenteken: (...), land: GB) die langs de Oudegracht geparkeerd stond. De dader werd door een van uw collega's op heterdaad betrapt en in hechtenis genomen. Vervolgens werd de auto weggesleept naar de Schaverijstraat. Toen wij een uur later de parkeermeter bij wilden vullen ontdekten we dat de auto verdwenen was en namen we contact op met het hoofdbureau van de politie, waar men ons vertelde dat de auto veilig was gesteld en dat we naar het politiebureau moesten komen om een proces-verbaal op te laten maken. Eenmaal aangekomen op het politiebureau werd de zaak in behandeling genomen door mevrouw K. (...). Vervolgens werden we naar de Schaverijstraat gereden om de auto op te halen. Daar kregen we het onaangename nieuws te horen dat we f 300,- wegsleepkosten moesten betalen. Om twee redenen kunnen we ons hier niet bij neerleggen.

Ten eerste kon de politie die onze auto ongevraagd weg liet slepen aan de parkeermeter zien dat wij binnen een uur terug zouden komen en het daarom onnodig was om de auto weg te laten slepen. Er was slechts een klein driehoekig ruitje ingeslagen en een wielklem zou een even effectief middel geweest zijn om de auto tegen diefstal te beschermen.

Ten tweede vertelde de persoon achter de balie in de Schaverijstraat ons dat mensen met een Nederlandse auto deze f 300,- niet hoeven te betalen, de politie zou dit bedrag direct van de verzekering terugvorderen. Aangezien wij in Groot Britannië wonen en in een Britse auto rijden moesten wij dit bedrag volgens haar wel betalen en zelf maar contact met onze verzekering opnemen over eventuele terugvordering. Aangezien wij niet All Risk zijn verzekerd ben ik er zeker van dat wij de f 300 niet terug zullen krijgen.

Om bovengenoemde twee redenen kunnen wij ons niet neerleggen bij de gang van zaken. Als u het eens bent met onze klacht, dat dit bedrag ten onrechte gevorderd is kunt u de f 300,- terug laten storten op bankrekening ABN/AMRO (...) te Utrecht, t.n.v. H. Indien de klacht aanleiding geeft tot verdere correspondentie kunt u contact opnemen met mijn vader, die te bereiken is op het in het briefhoofd vermelde adres..."

4. De chef van het Bureau Operationele Ondersteuning van het regionale politiekorps Utrecht reageerde hierop bij brief van 21 januari 2000 als volgt:

"...Op 29 december 1999, omstreeks 07.45 uur, kreeg de politie te Utrecht een melding dat er zou worden ingebroken in een personenauto voorzien van het Engelse kenteken (...). Deze auto stond geparkeerd op de Oudegracht te Utrecht. Ter plaatse troffen collega's in de auto een bekende auto-inbreker aan. Deze man is aangehouden en meegenomen. Door de collega's werd geconstateerd dat het linkerportierslot van de auto was geforceerd en dat er een zijraampje was ingeslagen.

De collega's weten dat op de Oudegracht te Utrecht veel in auto's wordt ingebroken dan wel dat auto's worden gestolen. De collega's hadden gezien dat het linkerslot was geforceerd en dat er een raampje was ingeslagen. Eventuele andere inbrekers konden zo dus heel makkelijk in de auto komen en nog andere goederen uit de auto wegnemen dan wel de hele auto weg nemen. Het algemene beleid in dit soort zaken is dat de auto wordt veiliggesteld. Door de collega's is de auto weggesleept naar een opslagterrein voor voertuigen van de politie Utrecht. Uw opmerking dat wij aan de parkeermeter hebben kunnen zien wanneer u terug bij de auto zou komen spreek ik tegen. Het is een bekend gegeven dat op de Oudegracht te Utrecht vele bekeuringen worden uitgeschreven, omdat de bestuurders hun auto te lang laten staan. Verder is het zo dat een diefstal uit, dan wel van een auto binnen enkele seconden/minuten gepleegd wordt. Aangezien de politie Utrecht niet de beschikking heeft over een wielklem, is er voor het algemene beleid gekozen en is de auto veiliggesteld. Op grond van het Burgerlijk Wetboek en de Politiewet zijn wij verplicht om voertuigen in bovenvermelde situatie veilig te stellen en op grond van zaakwaarneming mogen wij kosten doorberekenen voor het veiligstellen van een voertuig. Dit doen wij dan ook en we berekenen voor het veiligstellen f 300,-. In het verleden is er een afspraak gemaakt met de Nederlandse verzekeringsbedrijven dat wij de auto's kunnen teruggeven aan de eigenaars en dat wij de genoemde kosten van f 300,- direct door kunnen berekenen aan de verzekeringsmaatschappijen. Aan de hand van de soort verzekering bepaalt de verzekeringsmaatschappij of zij het weer doorberekenen naar hun verzekeringsnemer. Bedoelde afspraak is niet gemaakt met buitenlandse verzekeringsmaatschappijen. Een eigenaar/ bestuurder van een auto voorzien van een buitenlands kenteken zal dus in eerste instantie f 300,- aan ons moeten betalen en zal dit later, afhankelijk van de soort verzekering, het bedrag kunnen claimen bij zijn verzekeringsmaatschappij.

Naar aanleiding van het bovenstaande verklaar ik u klacht ongegrond en zal het bedrag van f 300,- niet worden teruggegeven..."

5. Op 2 februari 2000 deelde verzoeksters gemachtigde de chef van het Bureau Operationele Ondersteuning vervolgens onder meer het volgende mee:

"Mijn dank voor Uw brief van 21 Januari j.l. Mijn dochter heeft mij gevraagd haar zaak waar te nemen, omdat zij in Engeland woont. Mijn dank ook voor Uw uitvoerige toelichting, die mij echter niet bevredigt. Mijn reactie blijft, dat het toch redelijk absurd is, dat Uw dienst, die tot taak heeft om burgers tegen diefstal te beschermen het slachtoffer, dat toch al schade heeft geleden, bovendien nog een rekening presenteert voor het feit dat de politie er niet in geslaagd is deze diefstal te voorkomen. Uw argumenten overwegende kom ik tot het volgende verweer:

1. U heeft de auto laten wegslepen om 8.00 a.m. Op de meter stond toen nog geld voor de tijd tot 9.10. Om 9.05 zijn mijn dochter en schoonzoon op de plek des onheils verschenen om te constateren, dat hun auto verdwenen was. Hebben Uw collega's niet te overhaast

gehandeld? Hadden zij niet ruim een uur kunnen wachten? Uw argument, dat vele bestuurders hun auto's "te lang laten staan" is niet steekhoudend. De auto stond op het moment van wegslepen legaal geparkeerd. Dat is het feit, waarvan Uw dienst uit had moeten gaan.

2. U schrijft dat de politie niet beschikt over een wielklem. Ook Uw parkeerpolitie niet? Zelfs als er in geheel Utrecht geen klem te vinden is dan lijkt het mij toch vreemd, dat mijn dochter de dupe moet zijn van een beleid, waarbij alleen een drastische maatregel als het wegslepen van een auto overblijft om te voldoen aan het Burgerlijk Wetboek en de Politiewet.

3. Het lijkt mij dan ook toe dat U niet het recht hebt haar op grond van "zaakwaarneming" de kosten van het wegslopen in rekening te brengen. Als Uw beleid geen alternatief voor het wegslepen van een auto heeft, dan kunt U niet de burger voor de kosten laten opdraaien.

4. Tenslotte dit: Er kleeft aan Uw argumentatie een zweem van discriminatie tegenover buitenlanders. Uw dienst heeft mijn dochter voor het blok gezet. Zij diende eerst te betalen anders kreeg zij haar auto niet mee. Mijn dochter is in Engeland W.A. verzekerd. Woonde zij in Nederland dan had zij volgens U achteraf een rekening van haar verzekering gekregen. Ik neem aan dat zij zich niet zonder meer bij deze rekening had neergelegd. Mijn dochter echter had geen keus. Op zijn minst kan men zeggen dat de Utrechtse politie niet gastvrij handelt tegenover buitenlanders, die Uw stad bezoeken."

6. Het regionale politiekorps Utrecht heeft niet gereageerd op deze brief.

B. Standpunt verzoekster

Het standpunt van verzoekster staat samengevat weergegeven onder klacht.

C. Standpunt Korpsbeheerder

De korpsbeheerder deelde in reactie op de klacht het volgende mee:

"...Het klachtdossier is opnieuw bestudeerd, inclusief de brief d.d. 21 januari 2000 van de heer D., chef Bureau Operationele Ondersteuning van het district Utrecht Noord (zie hiervóór, onder **A.4.**; N.o.). Op basis van het klachtdossier zie ik geen feiten of omstandigheden die aanleiding zijn voor een andersluidend oordeel dan eerder door de districtschef Utrecht Noord (bedoeld wordt de chef van het Bureau Operationele ondersteuning; N.o.) is gegeven.

Op basis van het klachtdossier ben ik - net als de districtschef (bedoeld wordt de chef van het Bureau Operationele ondersteuning; N.o.) - van oordeel dat de klacht ongegrond is. Ik verwijs korthedshalve naar de genoemde brief van de heer D. Deze geeft mijns inziens

een correcte weergave van de feiten en omstandigheden, overwegingen bij het oordeel over de klacht en het uiteindelijke oordeel. Voor wat betreft mijn oordeel sluit ik volledig aan bij het gestelde in deze brief.

De enige toevoeging heeft betrekking op de beslissing van de politiemensen om het voertuig weg te laten slepen vanaf de Oude Gracht te Utrecht. Wellicht ten overvloede merk ik op dat het niet opportuun was voor de politiemensen om te blijven wachten bij het voertuig, totdat de eigenaar of een andere rechthebbende ter plaatse was. Gezien het feit dat er sprake was van een Engelse auto, was er geen alternatief voor de politiemensen om de eigenaar in Utrecht op te sporen. Dit is naar mijn mening een beduidend verschil met het rapport uit 1997 (van de Nationale ombudsman; zie achtergrond, onder 5.; N.o.) dat ik in mijn overweging heb meegenomen.

Tot slot nog een opmerking over de gesuggereerde zweem van discriminatie tegenover buitenlanders. Ik neem met klem afstand van deze suggestie. In de brief van de heer D. wordt mijns inziens afdoende uitgelegd op grond waarvan de politie is gekomen tot deze wijze van optreden..."

D. Reactie verzoekster

Verzoeksters gemachtigde deelde in reactie op het standpunt van de korpsbeheerder onder meer het volgende mee:

"Uit het rapport (van de Nationale ombudsman; zie achtergrond, onder 5.; N.o.) heb ik de volgende zinsnede opgetekend:

"In verband met dit wettelijke vereiste van een redelijke grond mag van de politie worden verwacht dat zij, binnen de grenzen van het redelijke, heeft getracht, zich te vergewissen van de wil terzake van belanghebbende. Immers, bemoeizucht scheidt geen zaakwaarneming." (...)

Over de "grenzen van het redelijke" gaat het in dit geval volgens mij. Volgens het proces-verbaal werd de inbreker in de auto van mijn dochter en haar man om 7.46 a.m. betrapt. Om 9.05 (5 minuten voor het verstrijken van de meter) constateert zij dat de auto weg is. Zij stelt zich zo snel mogelijk in verbinding met de politie om te vernemen dat de auto weggesleept is.

De Wnd. Korpschef stelt dat "het niet opportuun was voor de politiemensen om te blijven wachten bij het voertuig" en dat gezien het hier een Engelse auto betrof de eigenaar niet kon worden achterhaald. Niet mogelijk? Mijn dochter logeerde op Oude Gracht (...) (niet ver van de plek waar zij haar auto parkeerde), waar zij als student en afgestudeerde 15 jaar heeft gewoond. Had de politie, als zij niet, volgens het beginsel van opportuniteit, de wacht kon houden bij de auto, niet even iemand terug kunnen sturen op het moment dat de meter afliep? Daar had zij dan mijn dochter en haar man aangetroffen bij hun auto met

een ingeslagen ruit. Is het onredelijk te veronderstellen dat de politie een uurtje wacht, voordat zij met haar zaakwaarneming begint, omdat zij kan verwachten dat de eigenaar binnen dat uur terugkeert, omdat zijn of haar meter afloopt?

Niet opportuun? Is het niet de taak van de politie de eigendommen van de burgers te beschermen? Had zij zo overdreven kordaat moeten handelen? Had zij niet een parkeerwachter kunnen inschakelen om een oogje in het zeil te houden? Waarom beschikt de politie niet over wielklemmen, zodat naar een paardenmiddel moet worden gegrepen. Ik ben geen jurist, maar het komt mij niet als "redelijk" voor, dat de politie niet heeft kunnen wachten tot de meter afliep, voordat dat zij tot wegslopen besloot. Gezien de tijd, die het duurt voordat de takelwagen ter plekke is, moet die slechts minuten zijn vertrokken, voordat mijn dochter en haar man bij de lege plek, waar zij hun auto legaal en met overmaak van kosten aan de gemeente Utrecht geparkeerd hadden.

De geachte heer S. (de wnd. korpsbeheerder; N.o.) neemt "met klem" afstand van mijn suggestie dat de Utrechtse politie discrimineert tegen buitenlanders. Laat ik allereerst zeggen dat het optreden van de politie verre van gastvrij is geweest. Was het niet mogelijk geweest dat een politieagent haar was komen vertellen dat haar auto was weggesleept en haar eventueel een lift had aangeboden naar het bureau. Nu moest zij zelf uitvinden wie haar auto had weggesleept. Mijn dochter komt met moeite met haar man en pasgeboren baby naar het bureau toe, hoort daar dat er schade aan de auto is (achteraf 150 gulden) en wordt bovendien onder druk gezet om 300 gulden wegsleepkosten te betalen. Nu is het niet mijn bedoeling te suggereren dat de politie de bedoeling heeft om te discrimineren tegen buitenlanders, maar haar handelwijze heeft wel dit effect. Immers mijn dochter heeft geen enkele keuze, terwijl een Nederlander nog in gevecht kan met zijn verzekeringsmaatschappij, die mogelijk de 300 gulden die het voorschiet, op hem of haar wil trachten te verhalen. Mijn dochter moest betalen, anders kreeg zij haar auto niet terug. Zij moest maar zien of zij de 300 gulden van haar verzekering terugkreeg, hetwelk overigens niet het geval bleek te zijn. Ik moet zeggen dat de Utrechtse politie in dit geval op mij een allerbelabberdste indruk heeft achtergelaten. Zo gaat men niet met de gasten van zijn stad om."

E. verklaring betrokken ambtenaar F.

Op 16 augustus 2000 verklaarde politieambtenaar F. van het regionale politiekorps Utrecht, tegenover een medewerker van het Bureau Nationale ombudsman, telefonisch onder meer het volgende:

"Ik kan mij de zaak waarop u doelt nog wel herinneren. Indien u stelt dat uit gegevens van de meldkamer blijkt ik op 29 december 1999 om 7.50 uur de opdracht heb gekregen ter plaatste te gaan; om 7.56 uur ter plaatse ben aangekomen, en om 8.09 uur weer ben vertrokken, zal dat juist zijn. Ik ben verzocht ter plaatse te gaan om in het kader van zaakwaarneming de komst van de sleepwagen af te wachten, zodat de collega's die al

eerder te plaatse waren, de aangetroffen verdachte ter voorgeleiding konden overbrengen naar het politiebureau. Ik weet vrijwel zeker dat ik de komst van de sleepwagen heb afgewacht. Daarvoor was ik immers ter plaatse gekomen. Maar ik kan me dat niet met honderd procent zekerheid herinneren. Het is overigens ook de normale gang van zaken dat de politie de komst van de sleepwagen afwacht. Enerzijds omdat de politieambtenaar de sleepbon van de sleepwagen invult, en anderzijds omdat als de politie eerder zou vertrekken zij zich niet zou gedragen als een goed zaakwaarnemer. Verder meen ik mij te herinneren dat er in de betreffende auto enige spullen lagen, die vermoedelijk niet aan de verdachte toebehoorden, maar aan de eigenaar van de auto."

f. overige informatie politiekorps

1. Desgevraagd verstrekke het regionale politiekorps Utrecht de Nationale ombudsman de mutatie van de meldkamer van 29 december 1999 die betrekking heeft op de gebeurtenis waarover in deze zaak wordt geklaagd. In deze mutatie staat dat de eerste eenheid de melding had gekregen om 07.46 uur, om 07.50 uur ter plaatse was gekomen, en om 08.00 uur weer was vertrokken. De tweede eenheid had de melding gekregen om 07.50 uur, was om 07.56 uur ter plaatse, en was om 08.09 uur weer vertrokken. In de mutatie staat verder dat de sleepwagen was opgeroepen om 07.51 uur.

2. Desgevraagd verstrekke het regionale politiekorps Utrecht de Nationale ombudsman de zogenoemde sleepbon van 29 december 1999 die betrekking heeft op het wegslepen van verzoeksters auto. In deze bon staat dat de sleep is aangevangen om 08.06 uur, en is geëindigd om 08.20 uur. De bon was ondertekend door betrokken ambtenaar F.

Beoordeling

1. Op 29 december 1999 is aan de Oudegracht te Utrecht ingebroken in verzoeksters auto, die was voorzien van Britse kentekenplaten. Om 7.50 uur arriveerden de politieambtenaren G. en S. van het regionale politiekorps Utrecht ter plaatse. Zij troffen de verdachte aan in verzoeksters auto. Hierop is deze aangehouden en ter voorgeleiding overgebracht naar het politiebureau.

Daarna is de auto in opdracht van de politie weggesleept. Het linker portierslot en het linker achterraaitje van de auto waren vernield.

De auto is weggesleept om 08.06 uur.

2. Verzoekster klaagt erover dat het regionale politiekorps Utrecht op 29 september 1999 in het kader van zaakwaarneming te snel is overgegaan tot het wegslepen van haar auto, en haar daarvoor f 300,- in rekening heeft gebracht.

Verzoekster stelde dat op de parkeermeter bij haar auto nog parkeertijd stond tot 09.10 uur. Zij vroeg zich af of de politie niet een uur had kunnen wachten. Verder vroeg zij zich af om welke reden de politie niet had kunnen volstaan met het aanbrengen van een wielklem.

3. In reactie op de klacht gaf de wnd. beheerder van het regionale politiekorps Utrecht, in aansluiting op het oordeel van de chef van het Bureau Operationele Ondersteuning, aan dat de kosten voor het veiligstellen van de auto aan verzoekster waren doorberekend in het kader van zaakwaarneming. Gezien het feit dat er sprake was van een Britse auto was er geen mogelijkheid voor de politie om de eigenaar in Utrecht op te sporen.

De korpsbeheerder achtte het verder niet opportuun om de politie te laten wachten bij de auto totdat de eigenaar zich zou melden.

4. Gelet op de stelling van de politie dat het wegslepen is gebeurd in het kader van zaakwaarneming, is in de eerste plaats de uitspraak in kort geding van de arrondissementsrechtbank te Amsterdam van 2 januari 1992, NJ 1994, 219 van belang. In deze uitspraak verwees de rechtbank naar de stelling van de gemeente Amsterdam dat het veiligstellen van gestolen auto's behoort tot de justitiële taak van de politie, maar dat dit veiligstellen, wegslepen niet noodzakelijk maakt. De rechtbank kwam tot de conclusie dat het beleid van de Amsterdamse politie om sleepkosten door te berekenen aan belanghebbende(n) ten titel van zaakwaarneming de toets der kritiek kon doorstaan, aangezien ten aanzien van het verslepen van auto's, onder de gegeven omstandigheden, niet van een zuiver justitiële taak gesproken mocht worden, omdat daarmee met name een particulier belang was gediend (zie achtergrond, onder 2.).

5. Wanneer de politie besluit om over te gaan tot handelen in het kader van zaakwaarneming dient daarvoor onder meer, gelet op artikel 6:198 van het Burgerlijk Wetboek (zie achtergrond, onder 1.), een redelijke grond te bestaan. In verband met dit wettelijke vereiste van een redelijke grond mag van de politie worden verwacht dat zij, binnen de grenzen van het redelijke, heeft getracht zich te vergewissen van de wil terzake van de belanghebbende. Immers, bemoeizucht schept geen zaakwaarneming. Van bijzonder belang is in dit verband dat zaakwaarneming voor de zaakwaarnemer de grondslag biedt tot vergoeding van diens eventuele schade en, in het geval van handelen in de uitoefening van een beroep of bedrijf, voor diens verrichtingen, een en ander zoals bepaald in artikel 6:200 van het Burgerlijk Wetboek.

Verwacht mag daarom worden dat de politie, alvorens zij besluit om over te gaan tot zaakwaarneming, zich er, binnen de grenzen van het redelijke, voor inspanst om te voorkomen dat de belanghebbende wordt geconfronteerd met een aanspraak op vergoeding die redelijkerwijs voorkomen had kunnen worden, met name wanneer deze belanghebbende op een eenvoudige wijze had kunnen worden bereikt, zodat deze zijn wil kenbaar had kunnen maken. In dit verband is met name van belang in hoeverre de belanghebbende eenvoudig is te traceren, en gemakkelijk is te bereiken.

6. Meer in het bijzonder betekent dit uitgangspunt, met name in verband met het eventueel in rekening brengen van kosten, dat de politie, wanneer zij in het kader van voorgenomen zaakwaarneming een auto wil veiligstellen door deze weg te slepen, bij het aantreffen van de auto in eerste instantie - en voorzover redelijkerwijs mogelijk - zich ervoor moet inspannen om in contact te komen met de eigenaar, om de vraag aan hem voor te leggen wat er met de auto moet gebeuren.

7. Zoals de korpsbeheerder ook heeft gesteld, kon de politie in deze zaak de eigenaar niet via de meldkamer en het kentekenregister achterhalen. Er was immers sprake van een Britse auto.

Gelet op de omstandigheid dat de politie, gezien de aard en omvang van het werkaanbod, prioriteiten dient te stellen bij de vervulling van haar taken, acht de Nationale ombudsman het niet onjuist dat de politie niet bij de auto is blijven wachten totdat de eigenaar zich zou melden. Hierbij is van belang dat er nog ruim één uur parkeertijd op de parkeermeter stond op het moment dat de sleepwagen aanving met wegslepen.

Nu het linker portierslot en het linker achterrautje van verzoeksters auto waren vernield, is het - in verband met verder inbraakrisico - ook niet onjuist dat de politie heeft gekozen voor het wegslepen van de auto, in plaats van voor het aanbrengen van een wielklem.

Gelet op het voorgaande heeft de politie in redelijkheid kunnen overgaan tot het in rekening brengen van de takel-/sleepkosten aan verzoekster.

De onderzochte gedraging is dan ook behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Utrecht, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Utrecht (de burgemeester van Utrecht), is niet gegrond.